

nyok és kávéháztulajdonosoknak!

A V É Á R A I:

Különként Bécsből.

55, 1.60.	MOCCA,	frt 1.60, 1.70.
35.	JAMAICA,	frt 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40.
1.75.	MENADO,	frt 1.35, 1.40, 1.45, 1.50.
50, 1.60.	JAVA,	frt 1.20, 1.30, 1.40, 1.45.
	CAMPINAS,	frt 1.20, 1.30, 1.35.

Szön pergelt es örölt:

Jamaica, Campinas, Bahia, Colombó,

— 90, 1.—, 1.10, 1.20, 1.30.

Gyöngy, Jáva, ára frt 1.40, 1.60, 1.80, 2.—

Melnge.

(örölt) ára frt 1.50, 1.70, 1.80, 2.20.

Kintre, ajánljuk a házi szükségletet minél előbb

kban 5 különként, a pénz előleges beküldése

ánnal, vagy utánvét mellett történik.

Herskovits & Co.

n. I. Schellinggasse 3.

sz. kir. szabadalmazott

Ékszer-evőeszköz.

eszköz a legújabb, legegységesebb s legjobb a napi
disze a háztartásnak. Az alább felsorolt evőes-
sz. minden darabjába pompásan sikerült után-
pál, saphir, rubin, smaragd stb. van befolklva,
egy egészen ezüstfélék féméből vannak előállítva,
is valódi ezüst színét megtartja. Valamennyi
radásáért 10 évi jótállás vállalatik. Következő 24
egységűre csak 3 frt 65 kr, és pedig:

adék. ékszer-asztali kés,
adék. ékszer-asztali villa,
adék. ékszer-evőkanál,
adék. ékszer-kávés kanál.

es olcsóságú áron, hozzá még írásbeli jótállás a fe-
maradás és jó minőségért. Ez evőeszközökhöz
endelésénél, azokat gyakorlati, tisztán és csőre-ké-
pind a 48 brbot csak 7 frtért. Ezen kívül aján-
tásokat, drbját 50 kr-ért, szabadék. tejmerítőket 35
malakat 45 kr-ért, nagy fűszelgáló tálakat 90 kraj-
ságban 2 frt 50 kr, 1 theás kanna középnyag-
glalva földvel 1 frt 80 kr, caukorzelence legfi-
legans asztali gyertyatartó, magas, gót jellegű,
szélesebb véssel 3 frt 25 kr, bors- és sótartó
tálaly, metszett kristályüveggel 3 frt 50 kr, 4-ed
tőzser-gula 1 frt 20 kr, dohányszelence véssel,
lakdugók 3 drb 50 kr, és még ezer más tárgy 10

egy az összeg előzetes beküldése mellett pontosan
a levelek e cím alatt intézendők:

n. főletetemenyések.

es. I. Heinrichshof.

alism. rő irat fekszik irodánkban, nyilvános meg-
hamisítók törvény szerint megbüntetettek.
(128.)

Y. togatási és vényirási díj 40 illetve
20 kr.

Köteles a megválasztandó orvos
kézi gyógyszerért tartani, s a halott-
kémlést a megállapított díj mellett tel-
jesíteni. —

Kelt Vértesen, (u. p. N. Léta)
1881. márcz. 12.

Fráter Gyula
szolgabíró.

(153.)

Kapható Debreczenben: Dr. Rothshnek
V. gyógyszerész úrnál a csaknem minden
nagyobb városi gyógyszerárban.

Vecsey-láz.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiaz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KÁROLYI könyvkereskedésben és a
szerkesztőségnél. Egyébütt a postahiva-
talok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen - vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ótászbos petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beigatásért külön
30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.

N é v - vagy bérmentetleül beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyszintén ké z i r a t o k nem adatauk
vissza.

Pártmozgalmas idők.

— márcz. 22.

II.

(Sz. F.) Egy óriási hivatal-se-
reg van most a néppel szmbe
állítva, kiknek a legfelsőtől a leg-
utolsó irnokig, valamennyinek vá-
lasztási jog van adva, de az van
adva csaknem az utolsó szolgának
is, míg a náluknál igen sokban ér-
demesebb szegény polgárok meg-
vannak attól fosztva. És ezek nem-
csak a kenyér érdek által sarkal-
tatva, hanem utasítva is vannak,
hogy a választásnál mindent elkö-
vessenek.

Hát igazság-e ez egy oly tes-
tültől, mely a nép igazságos kor-
mányzására van hivatva; igazság-e,
hogy a fegyvertelen elemet, a hat-
alom megfélemlítés fegyverével ri-
assza el törvényes jogainak szaba-
don leendő használásával; igényel-
heti-e az oly kormány a nép bizal-
mát, mely a nép egyetlen alkotmá-
nycs jogát hatalmi pressiójával te-
szii illuszióssá?

Valóban szomorú képe hazánk
jelenbeni korszakának, melynek gyá-
szos emléke sokáig fog élni az utó-
dok lelkében! Politikai morál ennél
már alig sülyedhet alább.

1861-ben az ország alkotmá-
nyos, azaz igazi ősi alkotmányos
tisztviselői, valamennyien lemond-
tak tisztii állásaikról, midőn az ősi
alkotmányos sérelmet sejtették. —
Most a jelen kormány által megte-
remtett óriás tömeg, maga követi
el az alkotmányosság sérelmét, csak
hogy hivatalba maradjon.

Mennyiért tette volna ki ma-
gát, egy hajdani főispán azon gya-
núsításnak, hogy bármely választá-
sánál hivatalos pressiójával akart
volna befolyjni a szabad választásra?
Most magok a főispánok első kor-
tesek.

Bizony kissé szegénytelenes álla-
pot. — Hanem mindennél legszé-
gyenletesebb az, midőn ezen nyilt
anomáliakkal szemben, akad egyén,
a ki tollat mer kezébe venni, és
ezen haza érdeke ellenes, ezen az
igazsággal homlokegyenest ellen-
kező rendszert, eljárást, nem tartó-
kodik körülírt phrasissokkal, ferdíté-
sekkel takargatni, sőt olykor nem
resteli a nép jólétének sirtásó intéz-
kedések megkedvelését dicsőítések-
kel tukmálni, a rendszer miatt ösz-
szeroskadt szegény nép nyakába.

Akadnak oly vállalkozók, kik nem
irtóznak világra bocsátott irodal-
mukban gunyoros kifakadásokkal
kárhóztató ráfogásukkal, sőt oly-
kor még kiméletlen szidalmakkal is
megtámadni azokat, kik félre téve
minden önzést, csupán az igazság
s a jog szentségére támaszkodva,
egy szebb, egy dicsőbb jövő remé-
nyében küzdenek a hazának öt
megillető önálló államiságáért, a
nép nyomorának elhárításáért. Küz-
denek a hatalom minden atributu-

maival rendelkezhető nyers erő el-
len, kezükben egyedül az igazság
szellemi fegyverével; küzdenek min-
den anyagi jutalom reménye nél-
kül; meglegedve a lélekösmeret
azon szerény örömeivel, melyet a
hazafiúi szent kötelesség belöltése
nyújt.

Am tegyék, tagadják meg lé-
lekösmereteket egyéni haszonért, de
az okoknak okozott következményei-
nek kell lenni. Az általuk támoga-
tott kormányzás folytán, a magasra
csigázott adónak folytonos zakla-
tása által a nép koldussá van téve,
és úgy látszik, hogy a koldussá
tett nép minden szép phrásisu hi-
tegetés daczára sem tud többé az-
zal az általuk feldicsért éhezhető
eldoráddal megbarátkozni. A nép
keblében egygye olvadt panasz
halk moraja sejteti engedni annak
öntudatra ébredését. — És jó lenne
mindnyájunkra, ha az ok addig há-
rulna félre, míg a kifosztott csa-
ládó éhező családja siránkozása
felett el nem keseredik.

Valóban t. választó polgártár-
sak, minthogy úgy látszik, hogy
egyedül maga a nép van hivatva
arra, hogy magáról azt a fenye-
gető bajt elhárítsa, — vessük meg
minden erőnk s az igazságra tá-
maszkodva igyekezzünk azt alkot-
mányos uton addig elhárítani, míg
a nép egyeteme fel nem jövedül. —
Itt lesz az ideje a tevékenységnek
és emeljük fel a bekövetkező vá-
lasztási időre az ország népének kö-
zös zászlóját s az alá vállvetve so-
rakozzunk, s hogy ha eljön a hiva-
talos pressió ideje, a nép igazságos
törekvése feletti szent hit adjon ne-
künk erőt a megfélemlítés hatásának
leküzdésére; tudván azt, hogy a
szabad választást, mit a törvény
biztosított a választók számára, nem
szabad semmi tisztviselői tekintély-
nek akadályozni: vessük meg a
vesztegetés gyalázatos filléreit, mi-
ket a kenyérréti küzdelem, fárad-
ságtok gyümölcséiért dob rongyossá
tett szebeitekbe. A választás könnyű,
— mert csak az a kérdés: olyat
válasszunk-e, ki azt a kormányt
fogja az országházban támogatni,
mely csak az adóemeléssel, adó-
exequálással kormányoz, vagy olyat,
ki minket, a nép érdekét fogná ott
képviseelni? Mely kérdésre a józan
okosság minden megerőltetés nélkül
maga felel meg.

És ha így tömörülünk a cse-
lekvésre, a nép jogos és becsületos
törekvésnek, — minden ellene fel-
használt erőszak daczára is — előbb,
vagy utóbb gyümölcsözni kell; —
elkell jutnia az igazsághoz, mert az
igazság szent és örök.

A képviselőválasztások idejéről
képviseleti körökben a következő számítást
tesznek: A trónörökös esküvője május 25
én (?) levén, az országgyűlést együtt kell
tartani ez időszakra. A trónörökös való-
színűleg június elején jön Budapestre, az
országgyűlés feloszlata is hosszabb időt

vesz igénybe. Aratás alkalmával pedig
nem mehetvén végbe a választások, való-
színű, hogy azok augusztus végére iratnak
ki.

A képviselőház tegnap rövid ülés-
ben jelentékenyebb vita nélkül elintézte
Ugron Gábor és Verhovay Gyula mentel-
mi ügyét, azután a magyar államvasutak
csatlakozásáról, a közlekedési miniszterium
1880. évi póthiteléről és a görögkeleti
hitközségekben felmerülő vitás kérdések
elintézéséről szóló törvényjavaslatokat.

A függetlenségi párt mozgalmai-
ról a következőket olvassuk. Aradon teg-
napelőtt alakult meg a párt. Ez alkalom-
mal Mocsary Lajos is lerándult s hosszabb
beszédet mondott. Jelöltül Náray Imrét
kiáltották ki. — Nagyváradon a negyven-
nyolczas párt választmányja tegnap Bü-
lönyi Józsefet kiáltotta ki jelöltül. Az ala-
kuló közgyűlés vasárnap lesz. Orbán Ba-
lász a párt megbízásából Csornára utazott;
a párt megalakítása végett.

A görög kérdés állásáról érkező
jelentések, az utolsó napokban kedvező-
ben hangzanak, és a mennyiben a diplo-
maták hangulata következtetést enged,
több kilátást nyújtanak békés kiegyenlí-
tésre, mint eddig. Mindazon hírekből, me-
lyek már is a porta és a nagy követek
közti létrejött megegyezéséről s kompen-
zációs javaslatokról szóltak, csak
annyi tűnik ki, hogy a hatalmak képví-
selői közt egy ideig meglazult egyetértés
csakugyan ismét helyreállt, és hogy en-
nek folytán a tárgyalások most program-
szerűen folytattatnak.

A polgári házasságról szóló tör-
vényjavaslat már a kabinet irodából be-
érkezett az igazságügyminiszteriumhoz és
mint az Ung. Post írja, a közelebbi nap-
okban a képviselőház elé terjesztetik.

Pétervári dolgok.

A császár a ravatalon.

A császár holttestét szombaton szállí-
tották a Péter-Pál templomba. A menet
13 csoportra oszlott.

A császár lovát fekete terítővel két főbb
tiszt vezette, utána hat inas, azután a pa-
raszok, polgárok, kereskedők testületei,
Pétervár főpolgármestere, az összes váro-
si egyetek jelvényeikkel, a pétervári tar-
tomány nemességének főnöke, a bíróságok,
az egyes miniszteriumok tisztviselői, a bi-
rodalmi tanács tagjai, négy ezredes, a ki
négy birodalmi kardot vitt; erre a meg-
halt császár összes érdemrendjeit hozták
fűtisztek arany brokát párnák; ezután
következtek Georgia Tauria, Szibéria, Len-
gyelország, Kazán és Asztrachan koronái,
a birodalmi alma, a jogar és bir. korona;
az utóbbit, mely ragyogott a sok drága-
kőtől, Suwarow herceg az agg főhadse-
géd vitte. Ezután jöttek a főszertartás
mester, két székesegyház énekkara, az
összes papság, végül Bajanow archipap, a
császár gyóntatója.

Követte őket a halottas kocsis; nyolcz
feketével bevont lo huzta; mellette 60
apród haladt égő gyertyával; a halottas
kocsis rojtait nyolcz főhadsegéd és hat tá-
bornok vitte. A kocsis lépcsőin a négy
legidősebb főhadsegéd, Baumgarten, Kauff-
mann, Woronzoff herceg és Issakow tá-
bornokok álltak. Közvetlenül a kocsis után
ment III. Sándor császár, a csári család mi-
nisztere, a főhadsegédek s a szolgálattevő
hadsegéd kíséretében. Utána jöttek a nagy-
hercegek és a testőrség. Ezt követte
gyászokocsiban a csázné; a kocsiba nyolcz

ló volt fogva, a nagyhercegnők hat lova
gyászokocsiban ültek.

A Péter-Pál erdőbe érve, a császár test-
vérei és rokonai, valamint a főhadsegé-
dek a kocsiról leemelték a koporsót s a
templomban a ravatalra tették, mely nyolcz
lépcsőnyi magasságban áll. Erre a met-
ropolisi nagy segédlettel beszentelte a
holttestet. A szertartás alatt a császár és neje
valamint több nagyherceg a lépcsőkön a
koporsóhoz ment s megcsókolta II. Sándor
kezét. Fél négy óra felé a szertartás
vég-t ért s a császár az összes jelenlevők-
kel eltávozott.

A Péter-Pál templom belseje szőnye-
gekkel van bevonva s ez alkalomra nagy-
szerűen földiszittetett virággal. A temp-
lom a csárok temetkezési helye. Itt nyug-
szanak fehér márvány koporsókban a Ro-
manow-család összes tagjai Nagy Péter
óta. A bejárattól balra áll II. Sándor
koporsója; arany brokátal van beterítve,
rajta a császár sisakja és kardja sok virág
közt. —

A merénylök.

Az elővizsgálatot tegnap befejezték
és az iratokat átadták Murawjev köv-
lőnek. Négy személy helyeztetett vád alá,
és pedig Russakow, ki bevallotta hogy a
csárra bombát dobott; Juljakow ki bü-
résességét bevallotta, Michailow, ki re-
volverlővésekkel állott ellen elfogatásának
és végül Heelfman Heesse asszony ki
Nawrotzki öngyilkossal élt és titkaiba bele-
volt avatva.

Elfogatások.

Szt.-Pétervárról e hó 19-dikéről sür-
gönyzik, hogy ott az utóbbi két napon
számos egyént s köztük több magas ran-
gu katonaisztet és államhivatalnokot el-
fogtak. A nihilisták összes vezérei állító-
lag oda érkeztek. Az Anniskov palotában
fenyegető iratokat találtak, melyek intik a
kormányt, hogy hozzon be reformokat, mert
különben az új császár a régivel együtt fog
eltemetetni.

Félelem.

Szt.-Pétervárt nagyon tartanak at-
tól, hogy a császár temetésekor újabb me-
rényleteket fognak véghez vinni. A ren-
dőrég szorosan elzárja az utcákat s utak-
kat, még a Névahajók tulajdonosait is
eltűzte. Az elfogatások napirenden vannak.
Nagyon keresik a „Narednaja Wolja“
nyomdáját. Állítják hogy Loris-Melikkoff
az összes titkos rendőroket magához hi-
vatta, s ez idő alatt náluk házmestozást
tartott, mely nem volt eredménytelen.

Kiss József tanfelügyelő beszéde,
melyet Tóth Lajos tanító jubileuma alkal-
mából mondott.

(Folytatás)

Az igaz és okos szeretettel való ne-
velés eddésé és gyönyörűségessé teszi a
tanító munkáját, s azon kívül nekie tanít-
ványai részéről soha el nem avuló dicsé-
retet, vizsontszeretetet, állandó hűséget, és
rendíthetetlen ragaszkodást szerez, melyek
által ő minden időközön át sikerrel és ál-
dásosan hathat növendékeire. — Az igazi
vallásosságnak és a keresztény társadalom-
nak alapját képező részre hajlatlan és ön-
zetlen szeretet egyedül azon isteni elv,
mely amellet, hogy éltet, elevenít és be-
tölt teljességével s jóvóttával tanítót és
növendékét egyiránt: önmagának elég éle-
tül és emléktül.

2) A minta tanítónál különös figye-
lem tárgya legyen a nevelésnél a nagy
apostolnak ezen lélektani szilárd elveken
nyugzó és a nevelőknek mindenha irányt
adó bölcs utasítása, hogy ne ingereltes-
senek a gyermekek, hogy félénkké ne le-
gyenek; mivel az a tanító iránti ellen-
ségez érelemnek és elkeseredésnek alap-
ját veti meg a szívben, elenyészeti a bi-
zodalmat, mely szülő anyja szeretetnek;

s ez is, fájdalom! de minden bizonynyal áldozatul fog esni az ingerlő és méltatlankodó eljárásnak; pedig a hamvadozó, vagy éppen már kialudt szeretetet felzárkózott gyermeki szívhez újra utat nyitni a legnehezebb feladatok egyike; ugyanazért ennek kiküldése tekintetéből a gyermekek tanításánál és nevelésénél a türelem és igazság legyen tanítóinknak szenvedélyévé, s az értelem elve lelkesedéssékké.

3) A nagy világ — és ember ismerettel bírt Pál apostol jószágos emberszeretettel ajánlja: „Ne bosszantsák” (legyen szabad nekem ezen apostoli intéshez hozzáadni még azon kérelmet hogy) ne alázzák meg „a gyermekeket” a tanítás és nevelés alkalmával, „hogy kétségbe ne eszenek”, vagyis ne illetessenek a gyermekek nem érdemelt bántalmakkal, és nem kell őket csekély vétségeikért, melyek nem ritkán gyermeki gondatlanságból erednek, szerfeletti szigorral büntetni, s egyiket a másik felett szeretni, s talán sokszor érdeme felett is kitüntetésekkel halmozni el, mert az a növendékek lelkében előbb a tanító iránt idegenséget, majd hidegséget, s aztán önnönmagok között is egymás iránti irigységet, viszálykodást és végre elkésereződést párosult bosszút szül.

Kiméletlen és kemény bánás sohasem nevel. Ennek kezei között a rossz még mélyebb és erősebb gyökeret ver, mint azon növény, melynek buja növényt a kertész felülről nyesi le, hogy alacsonyabb, de terjedelmesebb legyen. — Pedig a gyermeki szív hajthatóság tekintetében hasonló a viaszhoz, melyet szeretettel, szívélyességgel, gyöngéd bánásmóddal és a hozzájáruló nyájias leereszkedéssel az okos és tapintatos tanító minden jóra, szépre és nemre egyaránt könnyen hajlíthat; — míg eszélytelen eljárással ezeknek éppen az ellenkezője éretik el, mert a harag, bosszantás, megalázás, elkésereítés és ingerlés oly veszélyes sziklák, hogy azokon a nevelés a mindennapi tapasztalat bizonyítása szerint is igen sokszor hajótörést szenved.

4) A gyermekek nevelésére vonatkozólag ténnyekben általam előadottakon kívül az iskolai képzés másik felette fontos ágára, nevezetesen az oktatásra nézve a következőket vagyok oátor még felemelteni:

Hogy a mintatanító oktatva neveléssel és nevelve való oktatás által növendékeire nézve kellő sikert és egész életpályájokra maradandó taneredményt biztosítson, legfőbb törekvését arra fordítja, hogy tanítványai lelki tehetségeinek mindenikét együttesen és összhangzatosan fejlessze és képezze, s őket helyes gondolkodásra és önállóságra vezérli. Kerülni az értelem tömpölés és lélekölő könyvnyelkülöztetést, s a rakásra halmozott, ugyszólván holt ismeretekkel való túlterhelést, mint megannyi gátló akadályait a helyes oktatásnak és nevelésnek.

A kellő gyakoriottsággal és ügyességgel bíró tanító az oktatásra kiszabott idővel, annak helyes beosztása által okosan gazdálkodik, s az alkalmoszerű tanításnak igénybevétele mellett is nem fordítja azt lényegtelen dolgokra, mineműek a kicsinysegekre menő részletezések és túlságos terjedelmű magyarázatok, melyek igen gyakran szórakozottságra és figyelmetlenségre szolgáltatnak alkalmat, hanem ezek helyett a főbb tantárgyakra fektetik a fősúlyt és úgy osztják be a többiekkel

együtt azokat, hogy a tanításnál az értelmi tehetségnek mindenik egyszerű és sokáig különösebben igénybe ne vessék („ugyanazért az első tanórákban az itélő tehetséget és okosságot nagy mérvben igénylő nyelv és számtanra, a megfigyelő tehetséget a rajzra, íráásra és énekre; az emlékező tehetséget a földrajzra és történelemre, a képző tehetséget költemények és szavalmányok tanulmányozására fordítja stb.”) mindenek felett pedig növendékei testi és lelki egészségének s téséségének építésben és frissességben való fenntartása és edzése végett nekik szabadban mozgásra és játékra elegendő időt engedjen, hogy azáltal elérhetővé tartsa a nevelésnek már az ókorban Juvenál római író által is kitűzött ezen egyik főcélja: „egészséges lélek egészséges testben.”

Növendékeinknek fennebb jelzett kívánalmak szerinti oktatása és nevelése csak úgy érhető el, hogy ha a tanító a kellő szakképzettség, nyugodtság, önmagán uralkodni tudás, megfontoltság és tanítványai iránti valódi szeretet és jóakarattal mellette nem állapodik meg a képezdebből, vagy más közép, és némely esetekben felső iskolából magával az életbe és szakpályára kivitt ismereteknél és tanulmányoknál, mint a melyek különben is csak alapját képezik a tudományokban és szakismeretekben való további haladhatásnak és önképzésnek, hanem ismereteit folytonosan gyarapítja, s tanítói és nevelői pályáján magát folytonosan képezi és tökéletesíti, s tanóráira mindenkor teljes előkészülettel megy be iskolájába, mivel tárgyainak és az azokból kiválasztott tananyagoknak alapos tudás: és előleges feldolgozása nélkül működésének kellő sikere és eredménye soha sem lehet. S az ilyen eseteknek elhárítása tekintetéből követelte már a hajdankorban Róma egyik nagy szónoka és paedagogusa, a nemes jellemű Quintilian 1800 év előtt a tanító-tól azt, hogy „minden pontosan tudjon, a mit tanítani akar: helyesen és szépen beszéljen, hibákat ne mutasson, és minden jónak előképe legyen.”

És ezen kívánalmaknak teljesítése eladázhatatlan szükség a nevelés és oktatás ügyének érdekében, mert az ezen szakkörébe tartozó tudományok előrehaladását a tanmódszer tökéletesbülésével együtt a korral haladó tanítónak mulhatatlanul éber figyelemmel kell kísérnie, és önképzését azután mint delejtű után irányoznia, melyektől neki elmaradnia nem lehet és nem szabad, mert ha a folyókat tápláló forrásoknak erei kiapadtak, megszűnik azoknak életük. A tanítónak ember és világméret szerzése, tapasztalatainak és tudományának öregbítése végett, ha azt körülményei lehetővé teszik, külföldi, de mindenesetre legalább hazai kitűnőbb nevelési iskoláink között többeknek meglátogatására: ezenkívül szakkönyvekre folyó iratokra, taneszközökre, és azoknak folytonos tanulmányozására elodázhatatlan szüksége van, hogy az azokból szerzett ismereteket növendékeinek is annyira sajátjokká tesse, hogy azok azt jövőendő életpályájukon önön magok, hazájok, egyházaik és a társadalom javára használnak gyümölcsöztesse; és csak is akkor valósulhat meg már a hajdankori Róma komoly bölcsésze Seneca, és az ő idejéből kezdve az új és a legújabb kor sok nagyhiű paedagogusa által kifejezett azon kívánat, hogy a gyermekek „ne az iskolának, hanem az életnek tanuljanak,” és hozzák közelebb ezáltal a nevelést az

élethez, mert csak így lesznek képesek a nagy tömeget meg nyerni a közügyeknek, milliókat a hazának, hogy-benső áthatottsággal mondhasák el: értele életünk és vértünk, — ellene semmit. —

A nevelésről és oktatásról fennebbiekben előadott szívet és jellemet párhuzamosan képző elvek és nézetek szerint eljáró tanítók, — kiknek kezeibe oly sok nemzedéknek erkölcsi és szellemi kiképzése, s nevelése; ennek folytán több tekintetben, és nem kis mértékben boldogsága vagy boldogtalanságának alapja van letéve, — tehetik növendékeikre nézve hosszú időkre áldásos hatású és emléktívő működésüket, és képezhetik őket oly mértékben nemessé és fűnségessé, mint a mily mértékben széppé és kellemessé teszik az egyszerű vásznat a lelkesített festő esetének vonásai. — A mint pallérozza idomítja és lelkesíti a halhatatlan művész vésoje a hideg márványt, aképen művel, idomítja és lelkesíti a minta tanító oktatása és nevelése növendékeiket

Miként az ihletett szobrász kezének néma, de őt minden időközön át dicsőítő műveibe, lélektelen szobrokba, hogy ugy szóljak: mintegy életet látszik önteni, aként ad és önt életet a vallásos, erkölcsi, s emberbaráti érzelmek, haza, fejedelem, egyházi és polgári előjárók, s törvények iránti szeretet, tisztelet és engedelmség becsipegetése által egy nemes hivatását jól felfogott lelkes és művelt tanító a fogékony gyermeki szívbe. —

A minta tanító képének fennebbiekben történt előadása után legyen szabad most már mélyen tisztelt gyülekezet! Unnepélyünk tárgyának életrajzát előadni a következőkben:

Tóth Lajos debreczeni ref. főiskolai tanító ur született Debreczenben 1821. évben febr. 26-án; iskolai pályáját a helybeli elemi fiúiskolákban 1827. évben kezdte meg, melyet 1831-ben végzett be s még ugyanazon évben az itteni ref. főiskola gymnásiumába ment át tanulásának folytatására végett, melyet 1837. évben bevégezvén, — a tehetsége és szorgalma által tanulótársai között magát már akkor is kitűntetett jeles fiatal ember felsőbb tudományok hallgatására az académiába vétetett fel; 1838-ban szerény anyagi helyzetének könnyítése végett az akkori akadémiái tanárikar meglátta mellett, Biharmegyében Terebes községben még most is élő Fráter Tamás urnak jelenleg szolgabírói hivatalban levő Béla nevű fia mellé egy évre nevelőül ment ki, ezen időnek eltelté után 1839. évben újra vizsgálta jött az académiába, melyben 6 év alatt folytonosan kitűnő sikerrel és taneredményrel 1845. évben bevégezvén a bölcsészeti, jogi és theologiai tanszakokat, ugyanakkor az összes főiskolai tanárikar néhai Gencsi József kir. tanácsos és tiszkeszi földbirtokos gyermekei mellé választotta el nevelőül, kiket egy évig szép sikerrel és eredményel tanított; ezen állomásáról 1846. évben a kitűnő készlettségéért már akkor is jó hirben és névben állott 25 éves fiatal ember az azon időben még fennállott szabolcsmezei, nagykálói ref. algyemásiumi igazgató tanári állásra hivatott meg, mely igazgatósággal egybekapcsolt tanári hivatalát az ottani egyházi s városi előjáróinak teljes meglégedésére végezte 4 esztendeig. — 1850-ben a forradalom utáni mostoha időkhöz hirtelen tanári állomást nem kaphatván, a néptanítói pályára lépett: Debreczenben az „Ispotály” nevű városrészben levő ref.

fiú-iskola tanítójává választatott meg, s ezen állomásán 30 év óta működik; s ezen idő alatt 5348 növendéket tanított folytonosan kitűnő sikerrel és taneredményel.

Nevezett tanítónak az oktatáson kívüli másik szép hivatása és szenvedélye volt a kertészeti foglalkozás és annak meghonosítása régebb és jelenlegi tanítványai között; tehát első tanító volt vidékünkön, ki a gyümölcsfák tenyésztésének és a kertészeti tanítását a közoktatási törvény ebbeli rendelkezését 18 évvel megelőzőleg növendékeinek elkezdte tanítani. Köztudomásu dolog Debreczenben, hogy az Ispotály városrészben levő ref. fiú- és leányiskolák környéke 30 év előtt még sivatag homok volt, e pusztaság kopár területen kezdte meg 30 év előtt Tóth Lajos tanító ur az akácoknak és gyümölcsfáknak tenyésztését, melyek közül az első szerencsésen sikerült, de az általa oly sok éven át vasszorgalommal és óriási munkával létesített gyümölcsös a talaj alkalmatlan volta miatt többszöri kísérletei dacára is nagyrészen kiveszett.

Ekkor fogott a diszkertészet meghonosításához, s e téren munkásságával a legszebb eredményt mutatta fel, mert iskolájának kopár területét értvedeken át folytatott kitartó munkásságával Debreczen egyik legszebb diszkertészi alakította át, melyben a sokféle szép virágokon kívül 461 alanya szemzett 251 válfaj rózsá van. Az ő ezen eredményes kertészeti működését kiváló figyelemmel kísérte, s arról annak idejében szép elismeréssel és nagy dicsőréttel nyilatkozott a sajtó is, (nevezetesen a „Tisza Vidék”, „Debreczen” és „Debreczen-Nagyvárdi Értésítő” című napilapok.) Ezen érdemeiért őt, a Debreczenben 1861. évben alakult kertészeti-egylet 10 év óta kormányzó választmányi és szakbizottsági tagjává választotta meg folytonosan. Az 1870. évben rendezett „Debreczeni országos kertészeti kiállítás” alkalmával erre a nagymélt. földmívelés, ipar és kereskedelmi miniszterium által kiküldött Lukácsy Sándor, Girókuti Ferencz, Glocker Károly és Glevicky Sándor „intéző és rendező országos bizottsági tagokhoz a debreczeni kertész egylet által rendes tagul neveztetett ki.” Ő valóban sokat foglalkozott a természettel, és örömmel foglalkozik azzal ma is, mint annak egyik leg-hívebb barátja, mert lelkéből szereti és jól tudja azt, hogy minél többet foglalkozik valaki a természettel, annál közelebb van az istenséghez, mert a természet az istenség levele, melyből, és az ott látható dicső munkáiból őt mindenki könnyen megismerheti.

Tóth Lajos tanító urnak szakjával való tüzetes és lelkiismeretes foglalkozását nyilvánvalóvá teszi az, hogy 34 évi tanítói működése alatt iskolája számára több taneszközt készített, nevezetesen:

a) 1859. évben Európa, 1873-ban Magyarország néma térképeit nagy fatáblákra. (Melyeken az egyes államokat és társországokat egymástól való pontos megkülönböztetés és azoknak könnyen leendő felismerhetése végett különböző színű olajos festékekkel kidomborodólag maga festette.)

b) Az olvasás tanításához használtatni szokott kártyabetűk helyett vaslemezekből 200 nyomtatási és 200 írásbeli alakú külön darabokból álló olajos festésű betűt, 6 falitáblára pedig egy és több tagu értelmes szókat készített (melyekben a

magán hangmerhetése betűkkel jelzelhetése és kat tartályo

c) A

rási” számofestésű vaslé számoló gép d) Isk

álló iskolai tanítványain olvasó könyv

tozatni.

Vál

Győrehajtó bizopárt, melyegész mezkertlet mozkormánypártgyéből feltérrel egysegíteni akatők igen tel dig is több

Félelőtről: A várvá vártVerhovay Gselő urak k utnál roppan 48-as kör sz után a menult, hol az menő polgár mely beszédvették, — telen volt a A hangulat zelem biztos választásnál

Az a r

alakulása te

Külső

kül, de azér

vált tényey,

párt első sor

A párt

viselőjelöltjé

a zászlót, m

vekért vivan

megfogja kü

Emelte

tőségát s to

gét az, hogy

égi párt ki

Mocsáry Laj

alakulá gyűl

ramuját kif

FELHIV

Figye

telt előfize

sük e hó

megrende

t e n n i m

Egy óra

Két óra

Három hó

Előfize

játói elfog

Az elő

utalványok

főpiacz, Ve

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy nő életéből.

— Jellemrajz. —

(2)

Ifj. Vánocza Mihálytól.

(Folytatás.)

A báróné szobája az egyik oldalon egy ablakkal, a másikon egy tüveg ajtóval volt ellátva, mely körül a melegházi növények és fikuszok egész erdejé pompázott zöld színében. Az ajtó egy gyönyörű festményekkel ékeskedő terembe vezetett. Első tekintetre felismerjük ebben Réni halhatatlan művét, mely a szenvedélyével s élvezet vágyával küzdő Magdolnát ábrázolja, a mint emlékezetével a közel múltba szárnyal. Arcát még az élet tude rózsái festik, arany fűrtös fejét igaztalan kecses karjaira támasztja, tekintetében ott van még az élvezett kéj hamvadó fűze, a piciziny nyílt ajkai a boldog vágy, a földöntúli üdv kinjában reszketnek még . . . föltekint a kis Amorra, ki rózsakoszorúval lebeg fölötté. Még egyszer

fájdalommal gondolt leánykori álmaira. Egyszerre egyedül érzé magát és egy nem ismert fájdalom vett koblén időről időre erőt, sirt, zokogott — a féltékenység hullatá könnyeit! — — —

... Ida egy szép reggelen egész jó kedvvel kelt föl és sietett, nyugtalanítva anyai szívétől gyermekéhez . . . Még szendergett. Szeretettel vonásain, egy édes mosollyal ajkán hajlik az anya drága gyermeke föl s figyeli l-lekzetét. Szemei ragyognak és ajkai fölött egy mély érzelmű boldogság édes mosolya lebeg. Most, midőn Ida az ágyacsa fölé hajlik, a gyermek felnyitja szemeit, nevetve néz anyjára és feléje uyuítja gömbölyű fehér kacsóit. Ida kiemeli a piciziny ágyból a kis anygalt, csókokkal halmozza el, énekel neki, ringatja karjain, beszélni kezd vele a szerelem azon varázs nyelvén, melyet minden anya tud, melyet minden gyermek ért, mert minden egyes szava az anyai szívnek egy édes érzelmét tükrözi vissza. Mintán Ida a gyermek ápolását a dajkára bízta s rendeleteit kiosztotta, szobájába sietett. Ma boldog volt — hát hogy

ne, a mai nappal kezdődött házasságuknak egy új éve! És Béla? — — Ő — így beszélte el az öreg komorna Zsuzsi — már korán reggel tüzeti ügyekben a városban ment.

— Azok a türhetlen tüzetek, ez a börze, hogy gyűlölm — szolt Ida sohajtra — még a mai nap is távol tartják tőlem! Ujra könnyeztek Idának szemei, de azokban a könyvekben, melyek ott szempillán rezegtek, a belső meglégedés sugara tört meg, mint a napsugár a piciziny harmatcseppben, — majd nevetett valami csekélységen s oly szívőből, hogy környezete egészen felvidult rajta.

Ültözött tükrözje elé ült, — és a fiatal nő mosolygott, midőn magát oly szépnek látta, csodálta éjfelete szemeit, hosszú gesztenyebarna haját, melyet hófehér kezeivel simit hátra, ajkai oly tudek és rózsásak, mint arczái. És ő meglégedéssel tekintett a tükrözbe, így szólva magához: „Igen, én még szép vagyok!” És ő büszke volt szépségére.

(Folyt. köv.)

U J

* Debrmok rendezé közvetítése f költségeknék tértitése iránt s én mutattál szerint — a tatott.

* A n közgyűlését. len Mikó Ró monadné urbó elnökönöz a különdtség m vakkal vett ben, átnyujtv natot, melybe kérés is ki v kős választm

fiu-iskola tanitójává választott meg, s ezen állomásán 30 év óta működik; s ezen idő alatt 5348 növendéket tanított folytonosan kitűnő sikerrel és taneredménnyel.

Nevezett tanítónak az oktatáson kívül másik szép hivatása és szenvedélye volt a kertészeti foglalkozás és annak meghonosítása régebbi és jelenlegi tanítványai között; tehát első tanító volt vidékünkön, ki a gyümölcsfák tenyésztésének és a kertésznek tanítását a közoktatási törvény ebbeli rendelkezését 18 évvel megelőzőleg növendékeinek elkezdte tanítani. Köztudomású dolog Debreczenben, hogy az Ispotály városrészben levő ref. fiu- és leányiskolák környéke 30 év előtt még sivatag homok volt, e pusztát és kopár területet kezdte meg 30 év előtt Tóth Lajos tanító ur az akácokhoz és gyümölcsfákhoz tenyésztését, melyek közül az első seregesen sikerült, de az általa oly sok éven át vasszorgalommal és óriási munkával létesített gyümölcsös a talaj alkalmatlan volta miatt többszöri kísérletei dacára is nagyrésztben kivészett.

Ekkor fogott a diszkertészet meghonosításához, s e téren munkásságával a legszebb eredményt mutatta fel, mert iskolájának kopár területét évtizedeken át folytatott kitartó munkásságával Debreczen egyik legszebb diszkertésztévé alakította át, melyben a sokféle szép virágokon kívül 461 alanya szemetelt 251 válfaj rózsávan. Az ő ezen eredményes kertészeti munkáját kiváló figyelemmel kísérte, s arról annak idejében szép elismeréssel és nagy dicsőrérettel nyilatkozott a sajtó is, (nevezetesen a "Tisza Vidék", "Debreczen" és "Debreczen-Nagyvárad Ertesítő" című napilapok.) Ezen érdemeiért őt, a Debreczenben 1861. évben alakult kertészeti-egylet 10 év óta kormányzó választmányi és szakbizottsági tagjává választotta meg folytonosan. Az 1870. évben rendezett "Debreczeni orsz. kertészeti kiállítás" alkalmával erre a nagymélt. földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium által kiküldött Lukács Sándor, Girókuti Ferencz, Glockner Károly és Glerický Sándor, intéző és rendező orsz. bizottsági tagokhoz a debreczeni kertész egylet által rendes tagul neveztetett ki. Ő valóban sokat foglalkozott a természettel, és örömmel foglalkozik azokkal, mint annak egyik leghibebb barátja, mert lelkeből szereti és jól tudja azt, hogy minél többet foglalkozik valaki a természettel, annál közelebb van az istenséghez, mert a természet az istenség levele, melyből, és az ott látható dísző munkáiból őt mindenki könnyen megismerheti.

Tóth Lajos tanító urnak szakjával való tüzetes és lelkiismeretes foglalkozását nyilvánvalóvá teszi az, hogy 34 évi tanítói működése alatt iskolája számára több taneszközt készített, nevezetesen:

a) 1859. évben Európa, 1873-ban Magyarország néma térképeit nagy fatáblákra. (Melyeken az egyes államokat és társországokat egymástól való pontos megkülönböztetés és azoknak könnyen leendő felismerhetése végett különböző színű olajos festékekkel kidomborodólag maga festette.)

b) Az olvasás tanításához használni szokott kártyabetétek helyett vaslemezekből 200 nyomtatási és 200 írásbeli alaku külön darabokból álló olajos festésű betűt, 6 falitáblára pedig egy és több tagu értelmes szokat készített (melyekben a

ne, a mai nappal kezdődött házasságuknak egy új éve! És Béla? — Ő — így beszélt el az öreg komorna Zsuzsi — már korán reggel üzleti ügyekben a városban ment.

— Azok a türetetlen tüzetek, ez a bürze, hogy gyűlölem — szölt Ida sohajtva — még a mai nap is távol tartják tőlem! Ujra könnyeztek Idának szemei, de azokban a könnyekben, melyek ott szempilláin rezegtek, a belső megelégedés sugara tört meg, mint a napugár a pinczyi harmateppben, — majd nevetett valami csekélyesen s oly szívóbból, hogy környezete egészen felvidult rajta.

Ülőző tükörje elé ült, — és a fiatal nő mosolygott, midőn magát oly szépnak látta, csodálta éjfélete szemeit, hosszú gesztenyebarna haját, melyet hófehér kezeivel simit hátra, a hajai oly üdők és rózsásak, mint arczái. És ő megelégedéssel tekintett a tükörbe, így szólva, magához: "Igen, én még szép vagyok!" És ő büszke volt szépségére.

(Folyt. köv.)

magán hangzó betűket a szövegok felismerhetése végett piros és fekete színű betűkkel jelezte, s ezeknek könnyű kezelhetése és használhatása végett a táblákat tartályokkal látta el.)

c) A számtan tanításhoz "Pithagorai" számoló és gyorsított sorozási olajos festésű vaslemezekből való táblákat és számoló gépet készített.

d) Iskolája számára 208 darabból álló iskolai könyvtárt gyűjtött, melyekből tanítványainak és azok szüleinek hasznos olvasó könyveket szokott időnként kiosztogatni.

(Vége köv.)

Választási mozgalmak.

Győrött negyven tagból álló végrehajtó bizottságot szervez a függetlenségi párt, melynek teendője kiterjedne az egész megyére és minden egyes választókerület mozgalmait, jelölését intézné. A kormány párt már 12 év óta nyer e megyéből feltétlen, odaadó mameurkokat és eről ez egyszer egész elhatározottsággal segíteni akarnak, mely törekvét a választók igen tekintélyes része, talán már eddig is többsége teljes erővel támogat.

Félegházáról írják tegnapelőtről: A mai 10 és fél órai vonattal várva vált vendégünk Csanády Sándor, Verhovay Gyula és Komjáthy Béla képviselő urak körünkbe megérkeztek, a vasutnál roppant néptömeg banderium s a 48-as kör számos küldöttei fogadták, mely után a menőt a városház előtti térre vonult, hol az említett képviselők 8—9 ezerre menő polgárság előtt beszédet tartottak, mely beszédek a nép számos éljenci követték, — többször a tetszés miatt kénytelen volt a szónok beszédét abbahagyni. A hangulat általán partunkon áll, a győzelem biztosan részünkön leend a jövő választásnál.

Az aradi függetlenségi párt megalakulása tegnapelőtt történt. Külső pomba, zajosabb tünnetés nélkül, de azért impozansan és lélekemelően vált ténnyé, a mire az aradi függetlenségi párt első sorban törekedett.

A párt megalakult; kikiáltotta képviselőjelöltjét, Náray Imrét; kibontotta azt a zászlót, mely alatt a függetlenségi elvekért vivandó nemes és erélyes harcot megfogja küzdeni.

Emelte az ünnepély díszét és méltóságát s tokozta annak nagy jelentőségét az, hogy az országgyűlési függetlenségi párt kiváló nagy tehetségű elnöke Mocsary Lajos, — leutazott Aradra s az alakuló gyűlésen a függetlenségi párt programját kifejtette.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtegyék a méltóztatásnak.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiac, Vecsey-ház küldendők.

A "Debreczen" kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

* Debreczen város feliratát a vámos rendezése s az állami közigazgatás köztartása folytán a városokra háramló költségeknek az államkincstárból való megtérítése iránt a képviselőház tegnap ülésén mutatták be. A kérvény — szokás szerint — a kérvényi bizottsághoz utasított.

* A nőegylet tegnap délelőtt tartá közgyűlését. Elnökké a lemondott Bethlen Mikó Róza helyett gróf Kornizs Zsigmondné urhölgy választott. A lemondott elnöknőhöz a közgyűlésből egy 14 tagu küldöttség menesztett, mely meleg szavakkal vett tőle búcsút az egylet nevében, átnyujtva neki a jegyzőkönyvi kivonatát, melyben az elismerésen kívül azon kérés is ki volt fejezve, fogadjon el az örökös választmányi tagsági tisztet. A grófnő

meghatottan mondott köszönetet. A küldöttség szívélyes bucsu után távozott.

* Esküvő. Városunk előkelő körében is ismeretes év. Mandel Isidorné kedves leányát Róza a kisasszonyt, a folyó 29-én kedden délután vezeti oltárhoz Frank Ferencz. Az esküvő Párisban a loue Notre-Dame de Nasareth 15. templomban fog végbemenni.

* Azon nő, kiről a multkor írtuk, hogy egy sz.annautzai korcsmában egy részeg ember megszurta, — a mult éjjel meghalt. A tettes még mindig beteg s a kórházban ápolatik.

* Elmarad a Foltényi Vilmos előre hirdettet s már régebben kiírt jutalomjátéka. Ugy hallottuk, hogy csakis a jövő hónapban lesz az.

* A színházba járó közönségre nézve nincs kinosabb valami, mint a felvonás közönsége. A zenekar, mely a közönség szórakoztatására volna hivatva, — napról napra csaknem egy darabot játszik, s még csak arra sincs tekintet, hogy klasszikus színművek felvonásai közben ne huzának cirizkuszba való darabot, melyek mellett a legugrók s bukfencheznyók szokták végezni mesterségüket. Ilyen sok panaszt hallottunk e tárgyban, s ez indít a felvételre. Jobb volna a felvonások között egészén kihagyni, semhogy örökösen, még népszínművek színre kerülte alkalmával is, német polkakkal sanyargassák a közönség hallérékét.

* Időjárás. Magyarországon hűvös, esős idő várható, helyenkint zivatarokkal.

* Furesca. A legf. ítélőszék vegyes tanácsa valakit kihágásért hat hónap fogságra ítelt, holott a törvény csak két hónapi fogságot enged meg.

* Fel a pályázatra. A hivatalos lap tegnap számban a belügyminiszter pályázatot hirdet a kétségbeesett emberek számára. Háromszáz hely van turesedésben 300 frt évi zsoldal és ruhával. A hivatal helye Boszniában van és a címe: csendőr (vagy ha úgy tetszik: zsandár.) A ki belép, öt évi szolgálatra kötelezi magát.

* Sz. Németh József, színtársulatunk derek komikus, ki a vége felé közeledő színi évadban igen sok kellemes estét szerzett a színházba járó közönségnek, s kinek első jutalomjátéka, az épen azon napon uralkodott szerföltött rosz időjárás miatt nem sikerült, az igazgatóság által, érdemeinek elismerésül egy új jutalomjátékot kapott, mely csütörtökön lesz, midőn Csiky Gergely nagybíró s kedvelt színműve "M u k a n y i" lesz előadva, melyben "Kozák Manó" foroz szerepe. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe e derek, törekvő tagot.

* Kérdés és felelet. "A haját, szakállat, ruhát belül viseli, levegőt nem szí, életjét csak a legnagyobb kínzásra ad magáról s ekkor keservesen szerez s gyilkos büzt ereszt magából?" — Mi az? — Egy m. kir. — trafikszivar.

* A színházban a földszinti állóhelyet elfoglalni szokott ifjúság már rég ide óta azt a szokást vette fel, hogy egyes színészek játéka feletti tetszésének zajos láb-dübögéssel ad kifejezést, nem gondolva meg azt, hogy a dübögés folytán a padlón levő por mind felszál, a mi különösen a támlásszékek hátsó részében ülőknek rendkívüli kellemetlenséget okoz, sőt az egészségre van káros befolyással. Miután, e mindenesetre elhagyandó szokás ellen más oldalról is felkértünk nyilatkozat tételre, felkérjük a színházba járó közönség e tekintetben érdekelt részét, hogy az említett szokásról a közönség és saját jó hírnevének megóvása érdekében tegyen le.

* A kun-szentmártoni zavargás, mint Sipos alispán hivatalosan értesíti a közlekedési minisztert, teljesen elmult, s az alispánnak a magával vitt katonai erő közbelépésére nem volt semmi szüksége. A város hatósága már megkezdte működését s zavartalanul folytatja. A főbb tettesek legtöbbjét elfogták, bár egy részök elmenekült.

* A terményüzlet Budapesten, mint lapunk rendes tudósítója írja, — szilárd. Az árak a mult hét folytán 15 — 20 krral javultak. A legújabb faj buza 13 frt 20 kr. legolcsóbb ár 12 frt 10 kr.

* Színház. Tegnap a "Tolonecz" került színre Jászay Mari asszony jutalomjátékául. A szép számú közönség a jutalmazottat hosszantartó zajos tapsal fogadta s egy szép kiállításu koszorúval is meglepetett a színtársulat részéről. Az előadás nem valami kiténő volt. Tóth Soma mint Mravcsák alig-alig jöhet szóba azok után, kiket e szerepben színpadunkon láttunk.

* Az érdeklődőknek tudomására hozzuk miszerint a földm. ipar és keres-

kedelemügyi minisztérium által f. évi május hó 6—9-ik napján Budapesten díjazással egybekötött szarvas marha és juh tenyésztés állat vásár fog rendezetni, melynek részletes programját tartalmazó hirdetmény Bogdány Imre alkaptányánál, bár mikor a hivatalos órákban megtekinthető.

* Erkölesei elismerést! A marosszéki és marosvásárhelyi honvédegylet nevében Borosnyai Pál elnök és Molnár Zsigmond jegyző a képviselőházhoz folyamodást intéztek, melyben kéri, hogy részesítse a törvényhozás az 1848/49-iki honvédeket erkölcsi elismerésben.

* Az 1848/49-iki honvédek által rendezett bál alkalmával felülfizettek. Ngos Huzli Károly 5 frt, Jónász Leopold 5 frt. Ngos. Kacsokovics Iván 4 frt. Ngos. Simonffy Imre 2 frt. Sik Lajos 2 frt. Dratota Natália 2 frt. P. J. 2 frt. R. R. J. N. G. 2 frt. Sáska Károly 1 frt T, Vértessy István 1 frt. Sz. v. Szatmáry Sándor 1 frt. Tamási Károly 1 frt. László Alajos 1 frt. Beke Imre 1 frt. Kóbor Bóldizsár 1 fr. Ngos. Özv. Patay István 1 frt. Ar. v. sz. Nagy Ferencz 1 frt. T. Laky Lajos 1 frt. Dáné István 1 frt. Varga Lajos 1 frt Mayer Ferencz 1 frt. Némethy János fűsz. 1 frt. Nagy János építész 1 frt. Vincze Lajos 1 frt. Nagy Mihály 1 frt. N. N. 1 frt. N. N. 1 frt. Bisutka István 1 frt. Czinezár Mária 1 frt Gyöngyösi Gábor 1 frt. Laukó József 1 frt. Egy valaki 1 frt. Katz N. 1 frt. Trocsányi Ferencz 1 frt. Várady Sándor 50 kr. Kálmándi István 50 kr. Jurgerecsk János 20 kr. Oláh Józsefné 60 kr. Nagy János 1 frt. Összeg 53 frt. 30 kr. Hálás köszönetünket nyilvánítnjuk a szives adakozóknak. A bál bizottság.

* Veres kereszt. Érmihályfalván, mint nekünk írják, az ottani veres kereszt fiók-nőegylet által saját pénztára javára folyó hó 13-án rendezett tánczvigalom, a rosz idő és különösen a járhatlan utak miatt nem volt ugyan olyan látogatott, mint más években; de azért a jelen voltak, a nem érdemtelentől legjobb hírnevének örvendő Oláh Józsi debreczeni zenész jeles zenekara mellett, a választmány női tagjai és a rendezők által, főm izlést tanúsító tgyességgel feldíszített Minóri kávéház termében reggeli 2/4-ed 8 óráig a legnagyobb kedvvel tánczoltak. A bált tiszta jóvedelme, dacára a tetemes kiadásnak, 47 frt 32 kr. Mely eredményt Konrád Lászlóné nőgyeliet elnök, Bóka Eduárdné alelnök, Gaspárdy Gyuláné és Mayer Zsigmondné választmányi tagoknak a jegyek eladása körül tanúsított fáradhatlan tevékenységük, s Dr. Szirmay Vilmosné választmányi tag és Fráter Anna egyik női rendezőnek a cukrász sütemények, limonád és narancsok árulása alkalmával kifejtett ügyességük eszközölt. — Fellül fizetést tettek: Bóka Eduárdné 5 frt. Konrád László 5 frt. Muske István 3 frt. Bujanous Ágoston, Lovass István, Jakab Rezső, Klósz Laos, Dr. Reiner és Milián Antal 2—2 frt. Grasseli Norbert, Láng Boldizsár, Feldman Jakab, Dr Fráter Gáspár, Szlavy Tivadar, Bory Béla Altman Mátyas és Láng Zsigmond 1—1 frt. — Mit a nőegylet választmánya ezenel köszönettel nyugtáz. K. L.

* Lászy Vilmos színgazgató, f. hó 9-iki kelettel Kecskemétről értesíti a vidéki színészet tagjait, hogy a miskolci színházat jövő télre elnyerte. Minek következtében felkéri mindazokat, kik f. év viárgyásarnapjától kezdve egy évre hozzá szerződni ohajtanak, hogy e szándékukról Kecskemétre vagy a "Színészeti Közlöny" szerkesztőségéhez intézendő leveleikben értesítsék. Csak mérsékelt ajánlatokat fogad el, magát azonban pontos fizetésre kötelezi.

* Mindig csak külföldi! Esztergomból írják, hogy ott az iparosok közt nagy az elkeseredés, mert a hercegprímási palota építésénél csupa külföldről hozott munkást alkalmaztak. Pedig az esztergomi pallérok, kőművesek, ácsok ellen egyáltalán kifogás nem eshetik, ha csak Lippert lovag építész szemében a "magyar nemzetiség" nem az akadály. Papolhatnak az iparügyi onquetteken bármit, ha így bannak el a hazai iparosokkal.

* A feltámadt Szeged czimvel Jókai Mór költeméyzt írt, melyet a veres kereszt szegedi hangversenyén Nagy Ibolya k. a. fog elszavalni, kit a költemény elszavalására Jókainé tanít be.

Közgazdaság.

Az őszi vetések fogasolása, mint kapálás. Ismervén a buza és rosz növényeknek mint fűféléknek azon általános tulaj-

donságait, hogy gyűksarjadási képességek mennyire fokozhatók szabályszerű ritka vetés és a tökéletes művelés által; tudom azt, hogy ezen tulajdonsága a gabna féléknek mily óriási fontossága, ha pl. a nem sürd, jól művelt és apelt növény után az aratások 2—3 hitvány kalászka helyett öt — hatszor annyi kiténőleg fejlett, nagy és gazdag kalászokat arathatunk: a tavasz közvetlen küszöbön léte alkalmával nehány szót szállani a vetések kapallásáról, talán nem lesz ártalmára az ügynek. Előre bocsájtván, hogy e kapallási kifejezést átvitt értelmében vagyunk kénytelenek értelmezni; — az őszi vetések megfogasolása képezvén e kifejezés alaposságát eredeti forrását, nem lévén hazánk művelés alá vehető területe még annyira szét dárabolva, sem a népesség még annyira fejlődve, hogy a kalászosok szorosabb értelemben megkapallására az idő elérkezendett volna.

Tudva levő dolog, hogy a buza fejlődési és nevedési ideje alatt, nagyobb mérvű oldal és gyűksarjakat hajt, melylyel mind megannyi szárrá igyekeznek fejlődni. — Ezen igyekezetet a gazda, mesterségesen is elő képes mozdítani az által, hogy a növény gyökerének közvetlen közelében is, de a sorok és bokrok között is a földet a fogas borona segítségével felbolygatva azt porhanyítja, mi által a meg egyrézt a talaj phisicai képességét mozdítja elő, a növényvel közelebbi érintkezésbe juttatván a nedvességet és a levegőt is, megsebezvén a növény gyökerét, hol új hajtások törnek elő: addig más rézst a fogas működése által a felporhanyított talaj mintegy beborítja a növény gyökerét s így kényseríti azt, hogy minden egyes bűbjöknél ismételten gyökeret hajtson, mi által ugy a táplálkozásra szükséges anyagok megszerzését könnyebben képes eszközölni, mint a növény egyévi életét jobban biztosítani. — A fogasolás miután a talaj kellőleg megszikkadt, de még nem egészen száraz, minél korábban történjék; a Howard féle czikk csak boronák különösen megfelelően a czélnak, melyet 4 ökr vonat és a sorokkal mindég ellenkező ferdeszögeket inditunk meg. —

Összehasonlító kísérletek alapján ki van derítve az, hogy az ekképpen megfogasolt szivetes ugy a későbbi szárazságot jobban bírja, a mellett nagyobb és gazdagabb terméssel jutalmaz, mint egy másik az Isten jó kedvére bizott s az elvetés óta meg sem tekintett öszivetés, mely a fogasolásban nem részesült.

A fogasolás jó hatása tehát, a mig egy része a növényzet gyökereire irányul, s annak sokszorosított tevékenységében nyilvánul is, addig más részt hálados dolgot végez pl. a megrepesztett, görnyögös vagy cserepes földet és besimitásával is. — Különösen fontos ez a jelen alkalommal észlelt öszivetések áttelelése után hol a hosszú ős és lanyha tél alatt nagyban elszaporodott mezei eregek rendkívüli turkálásaikkal a növényzetgyökereit öszszergombolják; a mellett a talajt is megbolygatván — a fogas borona általi besimitás és behuzás, valósággal igen kívánatos. —

Szobonya Bertalan.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrűszettel. Lakása n. hatvan-utca 1576. sz. a.

— Budapesti tőzsde, márcz. 22. Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.29 kr.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

189. 7. Bérl. 20. sz. Szerda, márczius 23-án adatik:

Háromesőrtű kaesa.

Operette 3 felvonásban. Kezdete 7 órakor. Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Tüdő- és gyomorhaj gyógyulása.

Harminez érig szenvedtem, — 72 éves koromig — köhögésben és testgyengeségben, már az élethez semmi teményem nem volt; 21 üreg maláta-készítmény használata után ismét egészséges lettem, Ezen gyógyulás csudá-hoz határos. Ezt nyilvánosságra óhajtom hozni, hogy hasonló betegek használhassák.

(Egy felgyógyult saját s-avai.)

Bécsi hivatalos gyógyjelentés

a Hoff-féle malátakivonat egészségi sör s a maláta-csokoládé, melyek a fentemlített helyőrségi kórházba használatra kiadattak, ezek a gyógyfolyamok kitűnő segélyszereinek bizonyultak be, nevezetesen a malátakivonat az iottit mellbajú betegek előtt igen kedvelt és kívánt volt; hasonlóan a maláta-csokoládé az üdülők s az elgyengült emésztési képességűnél üdítő és igen kedvelt gyógytápszer volt.

Bécs 1878. december 13.

Látta: Dr. Loeff, főorvos.

Dr. Poria, főorvos.

Egy harmincz éves köhögés anyira kinozott, hogy utoljára, midőn már a 72 ik évet elértem, már alig tudtam lélegzeni. Minden reményt feladtam, mintán már megmozgani sem voltam képes. Egy jó barátom, ki hasonló betegségben szenvedett és a Hoff János féle maláta-készítmény használatát által felgyógyult, nekem is a legmélyebben ajánlotta, Szerencsémre fogadtam a jó tanácsot. Valódi csoda történt velem, mert 21 üreg használata után a köhögés egészen elmaradt, erőmet ismét visszanyertem és a legtávolabb utat könnyedséggel megtettem. Legfőbb óhajtam ezt köztudomásúvá tenni, hogy minden hasonló beteg tudjon horá fordulni.

Kérek 100 üreg maláta-sört és 10 kiló maláta csokoládé No. 1.

Berlin, Kotelankstrasse Nr. 7.

Matthäus püspök.

A legtöbb európai cs. kir. udvari szállítóhoz, Hoff János urhoz, cs. k. tanácsos, az arany érdemkereszt és korona tulajdonosa, lovagja magas porosz és német kitüntetéseknek stb.

Bécs, I. Gráben, Bäunerstrasse Nr. 8.

Óvas! Csak valódi Hoff János-féle maláta-készítményt követeljen mindenki, a melyen a fultaláló saját arcképe és védjegye látható, a nem valódi ártalmas.

(A valódi Hoff János-féle mellczukerkák kék papírban vannak.)

Kapható Debreczenben: Rickl József Zelmos és Csanak József urak kereskedésében. (140)

Dr. Fr. Lengyel

NYIR-BALZSAMA.

Már maga a nyírlé, mely a törzs megfúrása alkalmával a nyírfából folyik, a legkiűnőbb szepítő-szernek ismertek emberemlékezet óta; de ha még ezen nedvből a földből a föltaláló előírása szerint vegyszert uton balzsam készítették, akkor nyer még csak majdnem csodás hatást.

Ha az arcot vagy más bőrrészeket este bekenjük vele úgy már a következő reggelen a bőr észrevétlen lehámlik, a mely ezáltal vakítóan fehér és lágy lesz.

Ezen balzsam az arcon keletkezett redőket és himlőhelyeket lesimitja; a bőrt fehéríti, lágyítja, frissíti, legrövidebb idő alatt eltávolít szepít, májfoltot, orrvörösséget, bőrtájkát és a bőr minden egyéb tisztátalanságát. — Egy korsó ára használati utasítással 1 ft 50 kr.

Főraktár Magyarország részére Török József gyógyszerésznél Budapesten, Pozsonyban: Pisztor Felix gyógyszerésznél, Temesvárt: Tárczay Istrán gyógyszerésznél, Zágrábban: Mitlbach Zsigmond gyógyszerésznél.

(113.)

Berger-féle orvosi KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva. Ausztria-Magyarországban, Franciaország, Németország, Hollandban és Svájcban, Romániában sat. már tíz év óta fényes sikerrel használják

mindennemű bőrkütegek

mint szinte az arcbőr mindenféle tisztátalanságai ellen, különösen a rüh, az idült és pikkelysömör ellen, a kozs, a sömör repedvény, a f-j és szakál korpa ellen, a szepít, májfolt, az ugynevezett rezessor, a fagydag, a lábizadá, s a gyermekek valamennyi külső fejbetegségei ellen. Ezenfelül mindenkinek mint a bőrt tisztító módszer ajánlathatik.

Ára darabonként használati utasítással együtt 35 krajczár.

A Berger féle kátrány-szappan 40%-ka tömény fakátrányi tartalmaz feletőbb gondosan van készített, s lényegesen különbözik minden egyéb, a kereskedésben előforduló kátrány-szapanoktól.

Egyedüli helyettes a bel- és külföld részére: G. HELL gyógyszer. TROPPEAU, hova a megbízások és tudakozódások is küldendők,

Kapható Debreczenben: Dr. ROTSCHNEK EMIL gyógyszerésznél.

Hirdetés.

A néhai Percz Józsefné tulajdonát tevő 53. sz. alatti czepléd-utcai ház, földdel, a 5291. sz. a. malmos telek földdel, boldogfalvai 6 és 1/2 nyilas szőlő, 2 pajtával, téglaskerti 3 nyilas luczernás föld,

az acsádi útfélen levő 7 boglyás kaszáló és a szentimrei hegyen jó karban levő hegyi szőlő, pajta, istálló, szűrtelős-zsin és szilvással ellátva, — szabadkézből eladatik. A vétel felől értekezhetni czepléd-utczán, 53-ik szám alatti örökösökkel.

(155.)

Debreczen, 1881. Nyomatott Tiszai D. örökösei könyvnyomlójában. Piacz, Vecsey-ház.

A gráci országos kiállításon 1880-ban érdeméremmel kitüntetve.

TEMESVÁRI MÓR cipő-gyár raktára Budapesten,

király-utca 1-ső szám, báró Orczy-féle ház, nagyban és kicsinyben.

NŐK SZÁMÁRA:

Komod cipők eberlastinból és bőrből	1 ft 80 kr.
Séta-cipők, divatos félezcipők, finomak és diszejek	2 ft 20 kr.
Regatta-cipők csatokkal, finom eberlastinból vagy bőrből	2 ft 70 kr.
Regatta cipők fényezés orral, magas sarokkal, legújabb szabás	2 ft 80 kr.
Regatta cipők ságréből vagy zergebőrből szegzett kettős talppal magas sarokkal, legújabb szabás	2 ft 80 kr.
Eberlasting-czugas topánok, finomak, diszesek, fényezés orral	2 ft 70 kr.
Eberlasting topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fényezés orral, rokokó sarokkal, legújabb szabás	3 ft — kr.
Eberlasting-czugas topánok, tziyalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás	3 ft 20 kr.
Bőrczugas topánok ságréből, szögelt talppal, magas kivágással, legfinomabb kiállítás	3 ft 20 kr.

URAK SZÁMÁRA:

Topánok erős ságréből, erős talppal	3 ft 80 kr.
Borjubőr topánok, vikszosak, erős duplatalppal, a legjobb minőség	4 ft 20 kr.
Borjubőr topánok kesztyűbőrből, a lehető legjobb minőség	4 ft 50 kr.
Regatta félezcipő nyári idényre, legjobb ságréből, erős talppal	3 ft 60 kr.
Regatta félezcipő fényezés diszesek, legújabb szabás	4 ft — kr.
Cizmák erős vikszos vagy ságrébőrből, magas szár, sróftal talppal	9 ft — kr.
Gyermek cipők ságréből vagy vikszos	2 ft 50 kr.
Leány-cipők eberlasting és bőrből	1 ft 80 kr. — 2 ft 40 kr.
Gyermek-cipők	60 kr. — 1 ft 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítetnek. — Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben ki-cseréltetik.

Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg.

(127.)

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán Konyár községben megüritült orvosi állomásra ezennel pályázat hirdettek s annak rendszeres választás útján betöltésére határ időül folyó évi április hó 24-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Konyár községéhez; miért is felhívtnak az ezen állomást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket alírott szögabiróhoz a választási határidőt legalább 5 nappal megelőzőleg adják be.

Az orvos fizetés 600 forint. Látogatási és vényírási díj 40 illetve 20 kr.

Köteles a megválasztandó orvos kézi gyógyszerésztartani, s a halott-kémlést a megállapított díj mellett teljesíteni.

Kelt Vertesen, (u. p. N. Léta) 1881. márcz. 12.

Fráter Gyula szögabiró.

(153.)

Becsületes,

igyekvő házalóknak,

kik kis városokat és vidékeket látogatnak, jövedelmes

mellék-kereset

biztosítatik pénzvesztélyeztetése nélkül, (oly cikkek elárúsítása által, melyek bárhol könnyen eladhatók.) E tárgyban levelek irandók: I. K. 555.

G. L. Daube & Co.

Frankfurt a. M.

(154.)

Maria-celi gyomor-cseppek;

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

és felülmulthatatlan az étvágyhiány, gyomor- gyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyú felbűfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorgörcs, huykőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilliszta, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göltl Nándor gyógyszerész uraknál, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerésznél és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerésznél Kremsierben, Morvaországban.

Hirdetés.

Az összes erdőségen falálató, s a város tulajdonához tartozó, ugynevezett vákás kaszálók a f. 1881. és jövő 1882. évi használatra, haszonbérbe adandók lévén; — ezen a f. március hó 23-ik napján azaz a jövő szerdán délelőtt 9 órakor, a közgyűlési teremben s azonnali készpénz fizetés mellett megtartandó nyilvános árverésen való megjelenésre a bérleni szándékozók meghívtnak.

Kelt Debreczen, márt. 17. 1881.

A városi tanács.

(149.)

Pain-Expeller
S horgonyal
nagyon jó házi szer.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerésznél.